

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium secundum

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

Et idem dicentur de argute causali. n.g.
qa huc ratio e. visibilis. Vol huc e. visibilis, 79
tho e. ratio.
In ratio argute se ja pmo e. ans, et 2a confuet.
Atq. ad has 3. argute ptes reducunt oes ea,
sequentes, frus bene sine malis.

Dubium Secundum Quotnam sint Spe- cies bonae Argu- mentais Rationalis?

Iuxta triplicem illius Notam, tripliciter et supra
distinguitur argutaem. In conditionalem. Causalem
et Rationalem.

Sed relicta causali et conditionali, quae sunt hae
quot sunt ptes argutis bonae, ratio?

Numerantur a. ceteris sex.

Syllogismus. Enthymema. Invenitio. Exemplum.
Sontes. Dilemma

Syllogismus e. Argutus qdam constans tribus
partibus, apte et recte inter se dispositis, de
quo infra plura dicemus. fol. 233.

Enthymema e. Argutus habens duas ptes
quarum una ex altera inferitur. et illud
vocatur forte lib: 2. primum. Syllogismus in
pexto dicitur, qa se fere in Enthymemate videtur
quod

Species bonae
argutis ratio
sunt sex.
Syllogismus.

2.
Enthymema.

3.
Inductio.

Dicitur inductio dicitur in prima. u.g. hinc aut
 quod homo est uirens sensibilis.

Inductio est argutio in qua ascendens
 vel descendens unum ex aliis inferitur.
 De qua paulo post latius.

4.
Exemplum.

Exemplum est argutio in qua unum
 ex aliis inferitur propter aliquam similitudinem.
 u.g. Barbarus hoc fuit miser cers
 in forma suam, ergo et tu eris miser cers in
 forma tuam.

5.
Sorites.

Sorites est argutio in qua ex una parte
 ad aliam et ex illa rursum ad aliam
 gradum ut tantam iam opinionem con-
 iungamus cum ultimis, uel ut potest
 ultimis propter coniungamus in se. u.g.
 u.g. si es argumentum hoc. Quod homo est aut
 est autem uirens, et uirens est corpus, et
 corpus est substantia. ergo et tu es substantia.

6.
Dilemma.

Dilemma, quod alias syllogismus
 compositus dicitur, est argutio constans duabus
 uel pluribus partibus, ex quibus qualibet
 concessa argutio sunt probat intentum.
 uel ut alij dicunt. est argutio constans
 duabus partibus inter se oppositis. si si me,
 diuini hinc habeant optime quod argumen-
 tum, si negat unum ad aptum alterum.
 u.g. hoc aut ostendens equum, uel et homo uel
 est brutum, si negat respondens esse bestiam
 optime quod dicit, ergo est brutum. Et hinc hinc
 arguens sunt in luctu. Si uero negat esse
 brutum, optime quod miseret, ergo et homo. Et tunc
 item.

itemque arguens qd alia consequentem
sunt intentum.

Post has dices ad huc alia qd qua arguat
dividit in probabilem et necessariam. Potest a.
arguat probabilis vel necessitas ex duplici
causa convenire.

1o Ex parte consequentis et illius. 2o. Ex parte
premissarum et consequentis. loquendo
de necessitate 1o modo, nota consequentia
et illius, est arguat fuit et necessaria quo ad
itaem, qd in illa consequens respectu
ex ante cedente rate bono dicitur qd missam
Unde arguat probabilis quo ad illam solum
habet locum in arguat materiali, ut patet in hac
materie, 2o dicitur fuit. Licet in hac mate
arguat et aliquid consequens sit necesse rate mate
v.g. Petrus hie, 2o Petrus est, etc. Loquendo vero
de arguat necessaria et probabili in ra acceptio,
ne sit utraq, hie bonum tam in mate
quam fuit arguat; qd arguat probabilis
ex parte premissarum et consequentis, et illa
vix aut et consequens sunt probabilis. Arguat
vero necessaria et illa qd consequens
et consequentis necessarias. Sed tales
patet experientia. Ex qd.

Ex his fuit arguat qd sunt clara nec
magnum ingenium et sedem i qd non mai,
in sequit explicat.
Syllogismus qd est huiusmodi fuit qd
speciatu dubia nra vult explicat.
Entymema vero facile est si cognoscit ex
est de se. In nota et entymema posse fieri

Divisio Arguat
in Probabilem, et
Necessariam.

Quis Arguat fuit,
et necessaria quo ad
illam?

Arguat probabilis
qua?
Arguat necessaria
qua?

Explicatio
quarundam
Argumentati,
orum.

Descensus vero contra ad cognoscenda falsa
 tam quod est ordinata, n.g. falsitas huius
 quod est hoc est lapis, statim cognoscitur quod
 est descensus dicendo quod rite hoc est lapis. et
 iste dicitur. si enim falsum fuit illa est quae
 falsum esse debet. In quo descensum non est
 cum singularia enumerare, dicendo dicitur
 de singulis, nempe ad falsitatem quod
 cum supra una est sub ea continetur,
 tam, esse falsum.

Descensus ordinatus
 ad falsitatem
 cognoscendam.

Ascensus et Descensus quatuorplex
 Copulativus et Copulativus. Disiunctivus
 et Disiunctivus.

Ascensus et Descensus
 quatuorplex.

Quod dicitur, ut intelligatur, dicitur quod illa
 coniunctio copulativa (et) dupliciter
 esse accipi. 1o Copulativa; 2o Copulativa.
 Copulativa primitiva, quod coniungit duos terminos
 in, et non quod, ut quod dicitur, Petrus et Paulus
 curamus. Copulativa primitiva quod con,
 iungit plures, quod. ut. Petrus et bonus, et dicitur,
 dicitur. Eodem modo potest accipi
 disiunctiva pariter. (Vel) potest non accipi
 potest quod dicitur coniungit duos terminos: n.g. Petrus
 vel Paulus et Lupinus. Disiunctiva quod
 vel Paulus dicitur. Hoc supposito descensus
 vel descensus copulativus, quod quod est, quod
 lang. n.g. iste ignis calidus est, et iste ignis
 calidus, et iste ignis calidus. quod est et
 non calidus.

Coniunctio copulativa, et, dupl:
 Copulativa.

Copulativa.

Particula disjunctiva, vel, et, primitiva, disjunctiva.

Disiunctiva.

Ascensus vel Descensus Copulativus.

Per

Per Descensum et, oris ignis caligant go et iste ignis caligat et sic caligat. d:

Asc: vel Desc: Copu-
latns.

Ascensu vel Descensu ^{Copulatio} quod la inter go descendens vel Descendens ^{terminus} non d: m: et la copulatio. hoc e: go u. g. Iste ignis et iste ignis caligant, go et iste ignis caligant. Descendens ^{et}, et ignis caligant, go et iste ignis. et iste et iste.

Ascensu vel Descensu Disjunctio
inceding.

Ascensu vero vel Descensu Disjunctio e: go ascendens vel Descendens ^{terminus} et la copulatio. u. g. Iste ho disputat vel iste ho disputat. go ho disputat. Descendens et, hoc e: alby, go vel iste ho e: alby, vel iste ho e: alby.

Asc: vel Desc:
Disjunctio.

Ascensu vel Descensu Disjunctio e: go ascendens vel Descendens ^{terminus} et la copulatio. u. g. Vel iste vel iste, vel iste ho disputat. go ho disputat. Per Descensum ^{sum} et. u. g. ho disputat, go vel iste vel iste ho disputat.

In ascensu ^{continuo} et descensu
debet esse vera.

Inter Ascensum Copulativum et Disjunctivum hinc nota dicitur, q ad veritate ascensu copulativu petat tres species numeratas ex veras, u. g. vel iste sit verus ascensu equale, ting, iste ho disputat, et iste ho disputat. go et ho disputat. u. g. u. g. u. g.

In asc: vel desc:
disjunctio sufficit
et una vera.

Species sunt vera: ad ascensu vero vel descensu Disjunctivum satis una species singularem esse veram. u. g. Vel iste sit, bonu ascensu disjunctio, iste ho disputat, et iste ho disputat, go ho disputat. sufficit q una species vera sit.

Et

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

Et non amplius q' ascensu vel descensu copula
huius scilicet respectu termini supponendis
distribuitur, ut veritas p'p'ris agnoscatur.
u.g. iste ho disputat et iste ho disputat, et sic
de singulis ho'is ho' disputat.

Ascensu vero et descensu Copulatae hoc non
habet, sed potest esse respectu termini supponen-
tis collectivi. u.g. isti et isti et isti et sic de
aliis, sicut dicitur circa totum Christi. go oes
sunt duodecim totum Christi.

Distin'ctio Ascensu vel Descensu plenaria
et respectu term: supponendis determinat
nata. u.g. iste ho' hoc currit, vel iste ho' cur-
rit. go ho' currit. vel quodam ho' currit
Ascensu vero et descensu distinctio potest esse
respectu term: supponendis confuse.

u.g. si voluit dist'ctio descendere
in hunc gradum. Oes ho'is hoc currit, si currit go
vel hoc currit, vel hoc, vel hoc currit. Ibi descensu
iste ho' respicit term: suppo: confuse. licet
et distinctio descensu vel ascensu, sit
quod respectu term: suppo: determinate
nata, vel iste vel iste ho' currit. go ho' currit.

Non in conveniens videtur h'c aliqd de modis apti
in p'p'is hypothetis, Copulativis et distinctivis dicere.
Et in primis in Copulativis tres sunt modi argu-
mentandi.
primus, scilicet tota Copulativa affera ad quambilibet
eius partem, bene licet arctum. u.g. bene valet
Paulus currit, et Paulus movetur; go Paulus currit, go
Paulus movetur. et tunc huiusmodi esse ista, quia ut

Duo modi argu-
menti in p'p'is
hypothetis?
i. modus
in Copulativis.

in

sequens falsum. n.g. B. Benedictus tulit patrem,
ter minas, go et tu fores patenter.

Veritas &, et argutus mautes. Illa n. for,
ma Arguti si in ma a pbabili penaf habe,
bit aut uem, et consequens falsum.

Item sonites
argutus matris dr.

Dilemma si frat ex membri repugnans,
hly, et medio carendity & argutus frater,
ninyua n. pt dan ans uent et consequens
falsum. n.g. hoc aut uel q bntu, uel ho, sed
non q ho, go bntu. Et uisq, sed uent
bntu. go ho.

Dilemma arguto
fratris dr.

Inductio tandem si fruct p d'centu, &
argutus frater. in descensu n. bene pp ualeat
a pte uniti complete distributa ad fringu,
lans ptes sub ipsa eadentibus. n.g. Oro planz,
tae uineus, go et amigdalz, Cupressiz, et
alioz plantaz sunt uinentes.

Inductio per
descensu facta
dr arguto fratri.

De Inductione uero q ascensu facta an
sit argutus frater, dubium e. Sed pbabilis est,
mde q, in d'centu facilitate cepta sit et
ma ab est singulari by sufficenter em,
meritis uel si dia numerus non potit
adhibita constantia ad ipsa pte uentem
n.g. iste ignis calefacit, et ille, et iste, et illi
et sic de singulis ego dix ignis calefacit.
Si dicas dia singularia non cognosci et con,
sequenter numerari non posse, da non cognos,
cendem distimete dia singularia, bene tu
confuse, q sufficit addita constantia, ut n.
Reliquant contineri sub uita pte. Et conse,
quenter sufficit, ut ipsa uentis, q pro popit.
bone

Inductio p
ascensu fratri
puz arguto dr.

NB. Constantia
denotat illa uer,
ba. Et sic de sin,
gulis. De quo et
supra fol. 157.

Janiam erat Inproprietatis: q cuius intelligem,
 ha nota illum arystatem ~~in~~ ⁱⁿ conditionate
 esse vera, in qua consequens bene inferit ex ante,
 cedente, licet consequens sint falsa, n.g. si petrus e homo, qd
 si petrus e lapis, tunc dicitur. Illam vero esse falsam
 tam in qua consequens non inferit ex ante licet
 res consequens vera sint, n.g. si homo est, petrus dormit.
 e falsa, qd consequens non inferit ex ante. Vnde
 hoc illud axioma platonis: Conditionalis
 nutritur in esse. id e, in conditionalis
 non placet hoc sequens non esse, sed tu q,
 si hoc sit, alium et est. n.g. si homo natus, tunc videtur.
 ex quo colligit q in conditionalis vera con-
 sequens se necesse inferit ex ante, licet res
 consequens sint contingentes, n.g. si petrus e albus, qd
 si homo coloratus. et ratio huius sit esse ista qd con-
 ditionalis in ni illius sumpta sit vera
 necessarium tunc connexionem cum suo sequente:
 qd in illa, consequens necesse inferit ex ante,
 et sequentes tales consequens se erunt in man nati:
 hoc pronotato dicitur q arysto conditionalis
 vera potest probabiliter dici arysto fuitis;
 qd in illa consequens nunquam inferit con-
 tingentes, sed se necesse, ut dicitur. in quo con-
 venit cum arysto fuitis, licet non ad eum
 referre arysto fuitis nuncupanda sit.
 Duo sunt modi arysto conditionaliter
 ius ab affae autis, ad affaem sequentis
 bene valeb. n.g. si homo, tunc. sed homo, qd aut
 e. non tu valeb ab affae sequentis ad
 affaem autis: n.g. dicens, sed aut e, qd homo
 e.

Axioma platonis

conclusio.
Arysto Conditi-
onalis et fuitis.

Duo modi ar-
guedi conditer.
i. modus.

2us

